

فصل ششم

۱/ ابیات و عبارات زیر را به فارسی روان بنویسید.

الف / شعر هم می گفت زیاد هم می گفت اما به قول نظامی خشت می زد.

پاسخ: شعر بسیار می گفت اما به گفته ی نظامی پر حرف بود. اشاره به آن خشت بود که پر توان زد.

ب / تأخیر صواب نبیند.

پاسخ: تأخیر کردن و از دست دادن وقت را کار درستی نمی داند.

ج / وقت ثبات مردان و روز فکر خرد مندان است.

پاسخ: هنگام گرفتاری وقتی است که مردان واقعی استواری و پایداری می کنند و روزی است که فکر خود

را به کار می بندند.

د / هر چند تدبیر در هنگام بلا فایده ی بیشتر ندهد .

پاسخ: هر چند وقتی که گرفتار بلا شدیم چاره جویی زیاد سودمند نیست.

ه / بارها دست برد و زمانه ی جافی را دیده بود.

پاسخ: دست برد: چپاول و ظلم و ستم

زمانه ی جافی: روزگار ستمگر

کل عبارت یعنی با تجربه بود.

خ / دیدار صوتی را نشکنید.

پاسخ: باحالت طنز سخنرانی پر سرو صدا، سخنرانی زیاد.

چ / رادار گوشمان تبدیل به دیوار صوتی چین شده است.

پاسخ: پرده گوشمان ضخیم شده است، در اثر شنیدن صداهای بلند حساسیت خود را از دست داده است.

ح / فی الجملة نمائد از معاصی منکری که نکرد و مسکری که نخورد.

پاسخ: به طوری کلی همه ی گناه ها و کارهای زشت را انجام داد و همه ی نوشیدنی های مست کننده

را هم خورد.

ز / اگر ایرانی خدمتی به جهان کرده باشد، بیش از همه چیز در روشن کردن اصول آدمیت و

اخلاق است.

پاسخ: بیشترین خدمت ایرانیان به جهان رد روشن کردن اصول انسانیت و اخلاق است.

ژ / کالبدنا مینایی است که روح ایران را در آن حس کرده اند.

پاسخ: قالب بناهای تاریخی اصفهان مثل يك شیشه ای است که روح ایران را در آن زندانی کرده اند.

۲/ معنی واژه های زیر را مشخص کنید.

الف / مکاید:

پاسخ: ج مکیدت = مکرها

ب / صیاد او را برداشت و چون صورت شد که مرده است.

پاسخ: روشن شد.

ج / زمانه ی جافی را دیده بود.

پاسخ: جفاکار

د/ خطاب با آکروپاسی های خاص و حرکات خاص.....

پاسخ: بند بازی - عملیات شکل ورزشی

ه/ حسودان تنگ نظر و عنودان بد گهر.

پاسخ: ستیزه کار

و/ استعدادی قیّاض در فرا گرفتن موسیقی داشت.

پاسخ: بخشنده - فیض دهنده

ز/ مگر در ریاضی که کمیتش لنگ بود.

پاسخ: ناتوان بود

خ/ غرفه:

پاسخ: بالاخانه

گوشواره

پاسخ: ستون مانند بر دو جانب در ورودی ساختمان به شکل زیبایی از بن دیوار تا بالا

زاویه

پاسخ: شاه نشین- گوشه

رواق

پاسخ: پیشگاه خانه

ذ/ هر گونه غریزه و التهاب و اشتیاقی بدهد.

پاسخ: زبانه کشیدن

ح/ اسلیمی:

پاسخ: از طرح های هنری، مرکب از پیچ و خم های متعدّد

شمسه:

پاسخ: آنچه به شکل خورشید از فلز سازند

طلسمش:

پاسخ: نقش ها و دعاهایی که به وسیله ی آن کاری خارق عادت انجام دهند.

مقرنس :

پاسخ: تزئین ساختمان به شکل برجسته و پله پله گچ بری شود.

مینا:

پاسخ: آبگینه- شیشه

مناعت:

پاسخ: بلند نظر بودن

مذموم :

پاسخ: زشت

۳- / خود آزمایی و بیاموزیم:

الف/ چه داستان دیگری از شاهنامه می شناسید که موضوع آن طغیان مردم علیه ظلم حکم

باشد؟

پاسخ: قیام کاوه و فریدون علیه ضحاک مار دوش.

ب / چرا نویسنده مثنوی معنوی را از کتاب های مقدّس غریبان برتر می داند؟

پاسخ: بیشتر از کتاب های مقدس غریبان با ذهن انسان قرن بیستم سازگار است.

ج / هدف از استفاده طنز در نوشته و شعر چیست، چند نمونه از طنز پردازان را نام ببرید؟

پاسخ: هدف هشدار دادن، اصلاح نابسامانی ها و ناهنجاری های اجتماعی است.

عبید زاکانی- علی صفی- دهخدا- کیومرث صابری

د / چرا نویسنده نقش کاشی ها را بهار منجمد نامیده است؟

پاسخ: چون همیشگی و جاودانه است

(زیرا بهار در کاشی ها زندانی شده و بی روح و بی طراوت است)

ه / سه کلمه ی ممال همانند اسلیمی بنویسید؟

پاسخ: مزیح-سلیح-حجیب

و / در عبارت مبحث حروف اضافه و سخنرانی موجی چه ابهامی وجود دارد؟

حرف اضافه دستوری

پاسخ: مبحث حروف اضافه
حرف ها و سخنان بیهوده

سخنرانی از طریق امواج رادیویی

پاسخ: سخنرانی موجی
سخنرانی دیوانه کننده

ز / مقصود از اصطلاحات زیر چیست؟

مثل شاخ شمشاد:

پاسخ: با شادابی و سر افرازی- در کمال تندرستی

سپر انداختن:

پاسخ: تسلیم شدن

باب دندان:

پاسخ: مطابق میل- مناسب طبع

۴ / دانش های ادبی و تاریخ ادبیات:

الف / نویسنده کتب زیر را بنویسید:

در بهشت شداد:

پاسخ: جلال رفیع

عمر غلام :

پاسخ: وجدانی

جام جهان بین:

پاسخ: اسلامی ندوشن

آزادی و تربیت:

پاسخ: محمود صناعی

ب / برای نویسندگان زیر یک نمونه از آثارشان را بنویسید.

اسلامی ندو شن:

پاسخ: آواها و ایماها

جلال رفیع:

پاسخ: فرهنگ مهاجم ، فرهنگ مولد

۵ / درک مطلب:

الف / اَلْمَلِكُ يَبْقَى مَعَ الْكُفْرِ وَ لَا يَبْقَى مَعَ الظُّلْمِ:

پاسخ: حکومت با کفر پایدار می ماند ولی با ظلم نه

ب / طلسمش را شکسته اند.

پاسخ: مشکل را حل کرده اند.

ج / زیر بغل زدن.

پاسخ: کنایه از کمک کردن - یاری نمودن

د / از رنج و عذاب برهانیدم و حلالش کردم.

پاسخ: کنایه از این که سرش را بریدم - کشتم

ه / خویشتن مرده کرد.

پاسخ: خود را به حالت مرده در آورد.

و / صفرا فزود.

پاسخ: نتیجه ی عکس داد.

ز / به دل راحت.

پاسخ: با خیال راحت.

ژ / رو نهان کرد.

پاسخ: کنایه از پنهان شدن

ح / با او نشاید پنجه در یقه افکندن.

پاسخ: کنایه از با خداوند نمی توان مقابله کرد.

۶ / شعر حفظی:

پشت دریاها شهری است

که در آن پنجره ها .....

پاسخ: رو به تجلی باز است

بام ها جای کبوتر هایی است

که به فواره ی هوش بشری می نگرند.